

Edgren, Jen
Tel: 010-698 11 56
jen.edgren
@naturvardsverket.se

BESLUT
2019-07-05 Ärendenr:
NV-05227-19

Skånes Djurpark Resort AB
Jularp 150
243 93 Höör
Att: Carl Bratt
carl@skanesdjurpark.se

Tillstånd att frisläppa uppfödda ungfåglar av berguv i Skåne län

Beslut

Naturvårdsverket medger, att Skåne djurpark Resort AB får sätta ut ungar av berguv kläckta på Skånes Djurpark enligt nedan angivna villkor.

Tillståndet gäller i Skåne län till och med den 31 december 2020.

Detta beslut kommer att delges med så kallas kungörelsedelgivning. Vi kommer även att publicera beslutet på vår webbplats

<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Rattsinformation/Beslut/Beslut-om-jakt-och-vilt/Ovriga-beslut-jakt-och-vilt/>.

Villkor:

- Högst sex berguvsungar får årligen släppas fria.
- Avel får endast bedrivas med individer som inte medför risk för inavel.
- Ungar som frisläpps ska ha fötts upp på ett sådant sätt att de har bra förutsättningar att klara sig i de vilda, exempelvis genom att undvika tillvänjning till människor.
- Utsättning ska ske i områden som bedöms som lämpliga för fåglarna.
- Ungar som frisläpps ska vara märkta med ringmärkningscentralens ringar.
- Utsättning får inte ske om det finns risk för spridning av smittsamma sjukdomar.
- Utsättning får inte ske utan jakträttshavarens medgivande.

- Utsättning inom skyddade områden eller andra områden med särskilda bestämmelser får inte bedrivas om inte tillstånd till detta har lämnats av berörd myndighet.
- Berörd länsstyrelse och region vid Polismyndigheten ska underrättas om utsättningen innan den påbörjas.
- En kopia av detta tillstånd ska medföras vid all utsättning som bedrivs med stöd av detta beslut.
- Verksamheten ska bedrivas på ett sådant sätt att fåglarna så långt som det är möjligt inte utsätts för onödigt lidande.
- Verksamheten ska bedrivas med största möjliga hänsyn till såväl annat vilt som människor.
- Ni ska **senast den 28 februari 2020 samt 2021** lämna en skriftlig rapport innehållande uppgifter om många individer som frisläppts, var de frisläppts samt hur verksamheten bedrivits i övrigt. Ni ska även redogöra för hur de utsatta berguvarna klarar sig i det vilda samt effekterna av tidigare utsättningar. Rapporten ska även skickas till Länsstyrelsen i Skåne län. **Senast den 28 december 2021** ska ni även lämna en tabell på hur många ungar som djurparken satt ut årligen under perioden 2014-2020, inklusive utsättningsdatum, ringnummer, utsättningsplats, ålder på ungarna vid utsättning, eventuella återfynd kopplat till individ, ålder på återfunnen individ samt om möjligt dödsorsak.
Handlingarna ska skickas till registrator@naturvardsverket.se och ska märkas med ovanstående ärendenummer.

Bakgrund

Ni har ansökt om ett förnyat tillstånd att, i samråd med Skånes Ornitologiska Förening, få släppa ut ungar av berguv kläckta på Skånes Djurpark. Utsättningen ska ske i Skåne län. Tidigare tillstånd har dnr: NV-04264-14 och NV-01585-17.

Av ansökan framgår i huvudsak följande.

Utsättningen av berguv i Skåne syftar till att återfå arten som häckfågel med en stabil population på minst 20 häckande par i landskapet. Berguven försvann som häckfågel i Skåne 1949. Uppfödning och utsättningar sedan 1982/83 har resulterat i en återetablering av häckande berguv i landskapet. 2019 häckade 11 par i Skåne, vilket är 3 stycken fler häckningar än 2017. Huruvida ökningen härrör direkt från ungar som släppts från Skånes Djurpark under de senaste 3 åren är svårt att fastställa. En utvärdering av verksamheten kommer att ske 2020. Då de unga berguvarna nått en ålder av 100-120 dygn, vilket är den ålder då de normalt lämnar boet och naturligt börjar jaga själva, placeras de i en ”soft release” bur. Efter ca en vecka i buren då uvarna vant sig vid omgivningen öppnas buren upp så att de kan lämna den om de vill. Mat kommer att placeras ut så länge uvarna återvänder för att äta. Detta kontrolleras med åtelkameror. Vilda berguvar får ingen upplärning av sina föräldrar från det att de lämnat boet så de som kläckts på djurparken kan anses ha motsvarande förberedelser inför ett liv i det vilda. Skånes Djurpark vill fortsätta utplantera de ungar som kläckts i djurparken. För närvarande håller Skåne djurpark två häckande par varav det

finns kapacitet att sätta ut 6 individer. Lokal för utsättningarna kommer att bestämmas i samråd med ornitologiska föreningen. Uppföljning sker löpande av eventuella återfynd då ringmärkningscentralen vid Naturhistoriska Riksmuseet kommer att höra av sig om någon uv som märkts på djurparken påträffas. Det nära samarbetet med ornitologiska föreningen ger också information om utvecklingen av berguvspopulationen.

Yttrande från Länsstyrelsen i Skåne län

Länsstyrelsen i Skåne anser att det är positivt att berguven återintroduceras i länet och tillstyrker utsättning under 2019 och 2020. Inför kommande utsättningar vill länsstyrelsen dels få information om utfallet av utsättningen, och dels beredas möjlighet att yttra sig över utsättningen i ett tidigare skede och med en rimlig svarstid. Det är viktigt att all utsättning med statligt stöd är transparent och kommunicerad, både inom länsstyrelsen och med delegaterna i viltförvaltningsdelegationen.

Skäl

Aktuella bestämmelser

Enligt 41 § jaktförordningen (1987:259) är det inte tillåtet att sätta ut vilt i frihet. Enligt samma paragraf andra stycket får Naturvårdsverket besluta om undantag från detta förbud.

Av förarbetena till jaktlagen (prop. 1986/87:58) framgår att utsättning av vilt är en sådan åtgärd som kan vidtas i viltvårdande syfte. Vidare framgår av förarbetena att målet för viltvården bör vara att bevara de arter som tillhör landets viltbestånd och främja en lämplig utveckling av viltstammarna med hänsyn tagen till allmänna och särskilda intressen.

Kungörelsedelgivning av beslutet får ske om en obestämd krets ska delges, vilket framgår av 49 § i delgivningslagen (2010:1932).

Naturvårdsverkets bedömning

Naturvårdsverket beaktar om utsättningen är en åtgärd med viltvårdande syfte. Vidare beaktar Naturvårdsverket

- utsikten för arten/individerna att klara sig i det vilda,
- möjligheten för arten att inom rimlig tid återetablera sig i området,
- om arten förekommer eller har förekommit naturligt inom aktuellt område och om orsaken till artens försvinnande eller minskning är känd och i sådana fall åtgärdad.

Berguven är naturligt förekommande i landet. Syftet med utsättningarna är att stärka den befintliga populationen av frilevande berguv. Det föreligger därför ett viltvårdande syfte.

Verksamheten med utsättning av berguvsungar har tidigare under många år bedrivits över hela landet. När verksamheten startade var berguven tämligen sällsynt. Resultatet med utsättningarna var så pass lyckat att man i stora delar av landet upphörde eller påbörjade avveckling av verksamheten. Naturvårdsverket kunde då inte se att det förelåg något större behov av att förlänga tidigare tillstånd. Dock beviljades ettåriga tillstånd för att möjliggöra en planerad avveckling av verksamheten.

BirdLife Sverige har beslutat att genomföra en riksinventering av berguv 2019 och 2020. Orsaken är att det från flera landskap kommer rapporter om en minskning av arten. Orsaken till populationens minskning och de regionala skillnaderna är i dagsläget okänd.

Trots att utsättningarna pågått under en längre tid har målet med minst 20 häckande par i Skåne fortfarande inte uppnåtts. Detta kan bland annat bero på områdets bärformåga eller att förutsättningarna att nå målet på minst 20 häckande par inte är gynnsamma.

Skåne djurpark redogör att man inte konstaterat huruvida ökningen av antal häckningar de senaste åren härrör direkt från ungar som släppts från Skånes Djurpark.

Dödligheten hos de utsatta berguvarna har visat sig vara högre än för de som vuxit upp i det fria. Svensk ringmärkningsatlas (Fransson, T., Österblom, H. & Hall-Karlsson, S. 2008. Svensk ringmärkningsatlas. Vol 2. Stockholm) visade att omkring var tredje ringmärkt berguv återfanns, men sannolikheten att få ett återfynd var betydligt högre för handuppfödda fåglar än för berguvar som ringmärkts som vilda. Detta kan hänga samman med att dödligheten för juvenila handuppfödda berguvar var betydligt högre (62,8%) under det första levnadsåret än för juvenila berguvar som vuxit upp i det fria (47,5%). Skillnaden i överlevnad samt det faktum att berguvar sannolikt börjar häcka vid tre till fyra års ålder (Olsson 1997, Olsson & Philipsson 2000) innebar att omkring var tredje vildfödd uv (30,3%) och knappt var femte handuppfödd uv (18,1%) blir tillräckligt gammal (4 år) för att häcka. Dödsorsaker som redovisats i ringmärkningsatlas visar att handuppfödda uvar kolliderade dock oftare med ledningar (16,7%, vildfödda 13,9%) och med fordon (13,8%, vildfödda 10,1%). Elektricitet skördade fler offer bland handuppfödda (11,6%, vildfödda 8,9%) liksom kollisioner med tåg (9,1%, vildfödda 4,6%). Slutsatsen i atlasen är att detta skulle kunna betyda att handuppfödda uvar ofta lever närmare människor än vildfödda uvar och att de därför i högre grad råkar ut för olyckor som har att göra med mänsklig aktivitet.

Även om målet med minst 20 häckande par fortfarande, trots en låg period av utsättningar, inte nåtts anser Naturvårdsverket att Skåne djurpark bör ges möjlighet att sätta ut ungar under 2019 och 2020. Detta eftersom Skåne djurpark kommer att utvärdera verksamheten 2020. Vidare anser Länsstyrelsen i Skåne att det är positivt att berguven återintroduceras i länet och tillstyrker utsättning under 2019 och 2020.

Därefter vill Naturvårdsverket invänta resultatet av rikstaxeringen och utvärdera verksamheten utifrån den redogörelse som projektet lämnar in samt annan tillgänglig kunskap. Naturvårdsverket anser att orsaker till artens eventuella svårigheter att uppnå målet med 20 häckande par bör identifieras och undanröjas, eller begränsas till en tillräckligt låg nivå.

Övrigt

Detta tillstånd fråntar er inte ansvar att inhämta andra nödvändiga tillstånd som kan komma att krävas för att få genomföra verksamheten. Sådana tillstånd kan, utöver dispens från berörd myndighet för utsättning i skyddade områden, t.ex. vara tillstånd från Länsstyrelsen för att hålla fåglarna i hägn och tillstånd från Jordbruksverket för att förvara och transportera berguvarna.

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschefen Marcus Öhman efter föredragning av vilthandläggare Jen Edgren

För Naturvårdsverket.

Marcus Öhman

Jen Edgren

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia till:

Länsstyrelsen i Skåne län

Jordbruksverket

Polismyndigheten, region syd

Naturhistoriska riksmuseet

Artdatabanken

Statens veterinärmedicinska anstalt

Var ska beslutet överklagas?

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas hos Förvaltningsrätten i Stockholm.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.

Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till Förvaltningsrätten i Stockholm.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt.

I skrivelsen ska Ni ange:

Ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer,

vilket beslut som Ni överklagar t.ex. genom att ange beslutsdatum och ärendenummer,

hur Ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras samt

om det finns motparter i ärendet bör Ni ange deras namn, adress och telefonnummer.